

Bogár László: A leszavazott diktatúra

2014 május 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Európa választott. A választás tétje az volt, miként alakul az Európai Parlament összetétele a következ? öt évben. Írásom célja az, hogy megmutassam az Európai Parlament meglehet?sen különös történetének f?bb epizódjait.

Ez a történet azzal kezd?dött, hogy az Európai Szén- és Acélközösség felállította a Közösségi Közgy?lést 1952

szeptemberében, amelynek 78 tagját a hat tagállam nemzeti parlamentje választotta meg.

Ezt úgy terjesztették ki 1958 márciusában, hogy az Európai Gazdasági Közösség és az Euratom is képviselve legyen benne. Ekkortól nevezték Európai Parlamentáris Gy?lésnek. Ez az intézmény kezdetben a közösségek vitafórumaként m?ködött, és csak 1962-ben kapta az Európai Parlament nevet.

Eleinte tanácsadói és felügyeleti jogokkal rendelkezett, jogalkotói szerepet nem nagyon szántak neki. Vagyis érdekes vitákat lebonyolító klub volt tehát, tét nélkül. És ne szépítsük a dolgot, ezekben az id?kben – ahogy régen mondták – egyfajta „kádertemet?nek” is számított. Egykori, érdemekben dús, de érdemeiket b?vítetten újratermelni már képtelen politikusok számára jelentett visszavonulási lehet?séget. Viszonylag magas presztízs és kifejezetten magas tiszteletdíj, valamint különleges privilégiumok kapcsolódtak a tagsághoz. Az európai integráció egyik legtöbbet használt kifejezése ezekben az évtizedekben a „demokratikus deficit” volt. Ez a kifejezés diszkréten arra utalt, hogy bár „parlament” a neve az intézménynek, de valójában mégsem parlament a szó nemzetállamok esetén használt értelmében. A nemzetállamok politikai rendszerében ugyanis a parlament a törvényhozói hatalmi ág megtestesít?je, ám az Európai Parlament önálló törvényhozó szerepe nem is volt értelmezhet?.

A közösségi törvényhozás hatalmi központja formálisan az Európa Tanács, de igazából inkább az Európai Bizottság, amely egyúttal a végrehajtó hatalmi ágat is megjeleníti. És, hát azt azért Európa valóságos urai is érezték, hogy ez így elég „snassz”, szóval nem túl elegáns dolog, hogy a modern demokrácia történelmi „bölcs?jét” jelent? Nyugat nyíltan és folyamatosan megsérti a hatalommegosztás éppen általa propagált rendszerét. Hisz a bizottság hozza meg azokat a közösségi jogszabályokat, amelyeket aztán ? is hajtat végre. Az a bizottság, amelynek legitimitása enyhén szólva is kérdéses. Ugyanezt egy tagország esetében megengedhetetlennek tartották volna, ám az egész integrációra nézve mégis evidenciaként kezelték. Kétségtelen, hogy az id?k folyamán ez a „demokratikus deficit” kissé csökkent ugyan, tehát az Európai Parlament (EP) kiharcolt magának olyan jogokat, amelyek már emlékeztettek egy törvényhozói hatalommal rendelkez? intézményre, de azért még ma is ez a meghatározó.

Az EP 1970-ben kapott el?ször komolyabb szerepet, amikor a tanács partnere lett a közösségi költségvetés elfogadásában, majd 1975 óta az egyetértése nélkül nem is lehet keresztülvinni az éves költségvetést. Az EP tagjait 1979-t?l a tagállamok polgárai közvetlenül választják, ezt megel?z?en egyszer?en a nemzeti parlamentek delegációinak összessége jelentette magát az Európai Parlamentet. Az amszterdami szerz?dés hatályba lépése óta jóváhagyási joga van a bizottság elnökét, illetve annak egész testületét illet?en. Emellett felügyeleti jogkörrel rendelkezik a bizottság tevékenysége fölött, adott esetben a képvisel?k kétharmados többségével bizalmatlanságot is szavazhat a bizottsággal szemben, ami annak lemondásával jár. Lényegében ez történt 1999. március 15-én, amikor a Jacques Santer vezette Európai Bizottság emiatt volt kénytelen testületileg lemondani. Az ok az volt, hogy számos bizottsági tag, s?t az elnök személyével kapcsolatban olyan súlyos korrupciós vádak merültek fel, ami már az Európai Parlamentnél is „kiverte a biztosítékot”. Ez az eset kétségtelenül sokat rontott a bizottság presztízsén, és persze sokat javított az Európai Parlamentén.

Ugyanebben az évben az Európai Parlament egy másik „h?stettet” is véghezvitt. Éles viták során nagy többséggel elutasította azt az Európai Bizottság által is támogatott koncepciót, ami egy globális diktatúra nyílt bevezetését jelentette volna a transznacionális vállalatok befektetései terén. Ez volt, illetve szerencsére csak lett volna a híres MAI, vagyis Multilateral Agreement on Investment, és a Nemzetközi Valutaalap (IMF), illetve a Gazdasági és Együttm?ködési Szervezet (OECD) igyekezett mindent megtenni azért, hogy az Európai Parlament számukra rendkívül fontos erkölcsi támogatását megszerezzék hozzá. Ráadásul ez azon kevés számú eset egyike volt, amikor az Európai Parlament két meghatározó jelent?ség? „pártcsaládja” vagyis a szocialisták és a konzervatívok nagykoalíciót kötöttek az ügyben. Az unió keleti b?vítése szintén az Európai Parlament politikai felértékel?dését jelentette, hisz olyan súlyos társadalmi-gazdasági kéréseket hozott be az európai diskurzusba, ami enélkül elképzelhetetlen lett volna. Orbán Viktor „strasbourgi csatái” is azt látszanak igazolni, hogy az Európai Parlament hatalmi értelemben felértékel?d?ben van. A választás eredménye remélhet?leg azokat a politikai törekvéseket er?síti majd, amelyek a meglehet?sen lehangoló európai valósággal való bátor szembenézést sürgetik.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló